A°. 1857. N°. 196.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

DONDERDAG 20 AUGUSTUS.

Buitenland.

LONDEN den 18 augustus.

H. M. de Koningin der Nederlanden kwam laatstleden vrijdag namiddag te Osborne aan, waar de Prins Gemaal haar toefde. Aan den ingang van het paleis ontvingen koningin *Victoria* en de Vorstelijke Kinderen de Vorstin. Even na vijf ure werd een uitstapje met een open rijtuig, met vier paarden bespannen, gedaan, terwijl des avonds de maaltijd ten Hove door de Koningin der Nederlanden en haar gevolg, benevens door verscheiden aanzienlijke Engelschen, werd bijgewoond. Toen H. M. gisteren morgen Osborne verliet vergezelden koningin *Victoria* en de Prins Gemaal haar naar het havenhoofd, traden met haar in de Koninklijke sloep en namen bij het naderen van het Koninklijk jagt *Fairy* afscheid.

Aangaande de reis der Nederlandsche Koningin verneemt men nog het volgende: De Koninklijke sloep wachtte in het dok te Southampton de aankomst van den spoortrein van Londen af, en het hofrijtuig werd tot aan de trappen van den steiger gebragt, alwaar twee leden der dokcompagnie H. M. ontvingen. Een groot gedeelte der kade was afgebakend en even als de trappen, die naar de barge leidden, met scharlaken bekleed. Toen de Koningin in de barge gestapt was, plaatste men de Nederlandsche vlag boven het roer, en bij het aan boord gaan op de Koninklijke stoomboot *Fairy* werd die vlag aldaar in top geheschen. Bij het wegstoomen van de *Fairy* loste het fregat *Melampus* een Koninklijk salvo.

— Sir *Moses* en lady *Montefiore* stelden laatstleden vrijdag den zoon des Pachas van Egypte aan koningin *Victoria* voor.

— Wel loopt het gerucht dat lord *Stratford de Redcliffe* als ambassadeur van Engeland te Konstantinopel door lord *Howden*, den tegenwoordigen gezant te Madrid, vervangen zal worden, maar, ofschoon de zaak niet geheel onwaarschijnlijk zijn zou, vereischt het gerucht echter nadere bevestiging.

— Het ministerieel dagblad *Observer* doet opmerken dat, zelfs wanneer de verkiezingen in de Donau-Vorstendommen nietig verklaard worden, de vereeniging dier Vorstendommen daardoor nog niet noodzakelijk wordt gemaakt. Dit vraagstuk kan nu nog niet ter sprake komen, en de in de zaak betrokken Regeringen zullen dienaangaande eensgezind handelen.

— Een correspondent van den *Times* schetst in de volgende regelen de hulpmiddelen af over welke de muitelingen te Delhi te beschikken hebben: „Ik weet uit eene uitmuntend goede bron dat die stad twee 24 ponders tegen ieder door ons gebezigden 18 ponder aangewend heeft. De oproerlingen hebben ter hunner beschikking 200,000 ponden buskruid, verscheiden millioenen percussiedopjes en honderdduizende kogels. Bovendien hebben zij even zoo veel, indien niet meer, ondervinding dan wij."

— De *Friend of India* laat zich, in een zijner laatst ontvangen nommers, dus over den toestand van Indië uit: „Even als het vuur uitdooft wanneer het geen voedsel meer heeft, hebben de opstanden nagenoeg opgehouden, omdat er weinig troepen meer zijn die in opstand komen kunnen. Een naauwkeurig onderzoek der kaders van het leger heeft een totaal van zeven regementen aangewezen, op welke men meende te kunnen rekenen, maar men duchtte nogtans de gevolgen van een te groot vertrouwen op hunne verknochtheid. Iedereen is als verpletterd door die menigte van rampen, voor welke niets vergoeding oplevert dan eenige op zich zelve staande gevallen, in welke de moed en vastberadenheid der officieren de orde hebben weten te bewaren. Het valt nog onmogelijk zich een denkbeeld van den staat van desorganisatie te vormen die in de bovenprovincien heerscht. De handel is volslagen vernietigd, de groote wegen zijn met roovers opgevuld; de verjaagde Zemindars zijn in bijna al de dorpen teruggekeerd en hebben hunne opvolgers weggejaagd. Eene menigte kleine rajahs heeft zich onafhankelijk verklaard, en zij trachten hun gemis aan magt door eene rustelooze bedrijvigheid in het moorden en rooven te vergoeden. Van al de boosdoeners dezer soort schijnt *Nana Saheb* de bloeddorstigste te zijn. Deze, de aangenomen zoon van den voormaligen peishwa *Baji Rao*, had het groote jaargeld geëischt, door de Engelsche Regering aan dezen verleend, en de weigering daarvan heeft hem tot wraak vervoerd. Hij heeft een korps moordenaars georganiseerd en geen dag gaat voorbij dat hij niet eenigen ongelukkigen Europeaan laat grijpen en letterlijk in stukken houwen. De laatste door hem aangerigte slagting is van zoodanigen aard die het jammer maakt dat hij niet duizend levens heeft om daarvoor te boeten. Te Futtyghur was een panische schrik ontstaan en 131 personen, mannen, vrouwen en kinderen, hadden de stad op vijftig schuiten verlaten, om naar Allahabad te gaan. Zij hadden Bhitour bereikt toen *Nana Saheb* hen ging nazetten. De schuiten werden genomen en zij die daarop waren naar Cawnpore vervoerd. Gezamenlijk te midden van het exercitie-veld geplaatst, begon men op hen te vuren, maar, dewijl het vernielingswerk niet ras genoeg naar den zin der ellendige beulen ging, naderden deze hunne slagtoffers en hieuwen hen met bijlen in stukken. Eene zoodanige gebeurtenis is sedert eeuwen niet voorgevallen, en nogtans zijn de Engelschen in Indië thans zoo gemeenzaam met die ijsselijkheden gemaakt, dat zij dankbaar zijn wanneer de dood niet door nog verschrikkelijker handelingen aan de slagtoffers wordt aangekondigd."

Of het wegens dit of andere artikelen is dat de *Friend of India* eene eerste waarschuwing heeft ontvangen weet men niet.

PARIJS den 18 augustus.

Reeds sedert eenigen tijd was sprake van verschillende benoemingen bij de diplomatie. Heden deelt het Regeringsblad die mede, waaruit blijkt dat de graaf *de Rayneval* is benoemd tot gezant te Petersburg en de hertog *de Grammont* tot gezant te Rome; terwijl tot gevolmagtigde ministers zijn benoemd: te Turijn, vorst *Latour d'Auvergne*; te Florence, de markies *de Ferrière*; te Stuttgart, graaf *Reculot*; in Hannover, graaf *Damrémont*; te Darmstadt, graaf *Commingues Guitaut*; te Stockholm, de heer *Mercier*; te Athene, de heer *Montherot*, en in Kassel, de heer *Baudin*, tot nu toe legatie-secretaris te Petersburg. In plaats van den op zijn verzoek ontslagen heer *Bourrée* gaat de baron *Pichon* naar Teheran.

Dagelijks deelt de *Moniteur* nog een aantal benoemingen en bevorderingen bij de orde van het Legioen van Eer mede. De heer *Winterhalter*, de bekende schilder van het portret der Keizerin en van vele andere Vorstelijke personen, is tot groot-officier dier orde verheven. Behalve hem zijn nog zeven schilders, drie beeldhouwers en een koperplaatsnijder tot ridders der orde van het Legioen van Eer benoemd. De generaal graaf *Delarue* is tot de waardigheid van grootkruis dier orde verheven.

— De sabel, welke de Perzische gezant, *Feruck*-khan, eergisteren met een eigenhandig schrijven van den Shah den Keizer overreikte, heeft toebehoord aan den shah *Abbas II*. De Abbassiden regeerden in Perzië van 1500 tot 1736 en onderscheidden zich inzonderheid door hunne hevige vijandschap tegen de Turken. De degen der Abbassiden, welke *Napoleon III* eergisteren werd overgereikt, is dus een wonderlijk teeken des tijds. *Abbas II*, die van 1642 tot 1666 regeerde, voerde niet alleen krijg met de Porte, maar ook tegen Indië en veroverde in 1660 Kandahar weder.

— De maarschalk *Pélissier* bevond zich ook bij de maarschalken, die den 15 dezer uit handen des Keizers de herinnerings-medaille der oorlogen van 1792—1815 hebben ontvangen.

— Prins *Jérôme* is gisteren morgen naar Havre afgereisd.

De graaf *van Nesselrode* is eergisteren weder naar Petersburg teruggereisd.

— Men verzekert, dat de prinses *von Solms* (eene Bonaparte) eene levensbeschrijving van *Eugène Sue* en van *Béranger* zal uitgeven.

— Gisteren had alhier de begrafenis van den wisselagent *Bazire* met groote plegtigheid plaats. Deze man bewees in 1848 aan koning *Lodewijk Filips* eene groote dienst; toen die Vorst den 24 februarij van dat jaar de Tuilerien had verlaten en op het plein de la Concorde in een huurrijtuig wilde stappen, weigerde de koetsier te rijden; de heer *Bazire*, die zich in de nabijheid bevond, sprong driftig vooruit, greep den koetsier bij zijn kraag, wierp hem op den grond en diens plaats innemende reed hij den Koning en de Koningin naar St. Cloud.

— Het luimig blad *Figaro* bevat de volgende aardigheid, in den vorm van een gesprek bij het afgaan der beurs: „Weet gij ook iets van den bankier X?" — „Neen. Is zijne ziekte ernstig?" — „Men zegt dat hij den steen heeft." — „O zoo, zijn hart zal gezakt wezen."

— Het duelleren is onder de leerlingen der school van St. Cyr sedert eenigen tijd zeer in zwang. Sedert den aanvang dezes jaars zouden zestig tweegevechten tusschen jongelieden der school hebben plaats gehad. In de laatste dagen der vorige week was zulks weder het geval, met het ongelukkig gevolg dat het slagtoffer daarvan den dag na het gevecht aan de bekomen wonden is bezweken.

— Gisteren werd hier de gewone jaarlijksche vergadering der vijf Akademiën gehouden. De heer *de Montalembert* hield eene redevoering, in welke hij de afgestorvene leden *de Salvandy*, *Thénard*, *Gauchy*, *Delaroche* en *Augustin Thierry* herdacht en zich vervolgens, terwijl hij tot navolging dier groote voorbeelden aanspoorde, hevig uitliet tegen het thans heerschend gemis aan de zucht naar het waarlijk verhevene en tegen het hartstogtelijk en bijna uitsluitend najagen van datgene wat alleen tot vermeerdering van stoffelijken rijkdom strekt. De zitting eindigde met het voorlezen van een zeer geestigen brief in dichtmaat, door den heer *Viennet* aan den secretaris *Villemain* gerigt. Op eene *Boileau* waardige wijze hekelt de dichter onder anderen de ligtgeloovigheid der Parijzenaars van alle standen, die zich door het oproepen van Geesten door den Amerikaan *Home* en door het geloof hechten aan de voorspelling van een Duitscher, dat de aarde den 13 junij door de botsing met eene komeet vergaan zou, hebben laten medeslepen.

— Te beginnen met den 1 september aanstaande wordt de prijs der plaatsen in de omnibussen hier ter stede verhoogd, en wel die in het rijtuig van 6 tot 8 sous en die bovenop van 3 tot 4 sous. Het loon van den koetsier zal van 4 tot 5 francs daags worden verhoogd.

— De togt van het eskader onder bevel van den admiraal *Tréhouart* naar Tunis zal waarschijnlijk geen voortgang hebben, naardien de Bey beloofd heeft, de Europeanen waarborgen te zullen geven, dat geene fanatieke handelingen meer jegens hen plaats grijpen.

(Per Telegraaf.)

MARSEILLE den 18 augustus.

De aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* en de aartshertogin *Charlotte* zullen den 1 september hunnen plegtigen intogt te Milaan doen.

Door de dagbladen van Lombardije wordt gewag gemaakt van nieuwe bijeenkomsten der aanhangers van *Mazzini* te Genua.

Te Bologna heeft men de officiële tijding ontvangen dat de werkzaamheden aan den spoorweg van Bologna naar Rome op zeven plaatsen te gelijk zullen worden aangevangen.

Volgens berigten uit Tunis van den 13 dezer heeft den 9den een bloedig oproer tegen de Joden plaats gehad. De Christenen worden mede bedreigd. Verscheiden dooden zijn gevallen. Het Engelsch consulaat is beleedigd. De overheden hebben wel eenige militaire maatregelen genomen, doch te laat.

BERLIJN den 18 augustus.

De raad der Pruissische Bank heeft heden het disconto der Bank van 5 tot 5½ per cent verhoogd.

WEENEN den 18 augustus.

De *Oesterr. Correspondenz* bevestigt dat de goede verstandhouding tusschen de Mogendheden aangaande de zaken van Moldavië hersteld is. Dat blad zegt hoe Oostenrijk en Engeland de Porte aangeraden hebben nieuwe verkiezingen te bevelen, en hoe men hoop voedt dat de Porte daarin toe zal stemmen.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 19 augustus.

Naar men verneemt wordt Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden aanstaanden vrijdag van Muskau (Pruissen) in deze residentie terugverwacht.

— HH. KK. HH. de Kroonprins en Kroonprinses van Wurtemberg en Z. D. H. de Erfgroothertog van Saksen-Weimar Eisenach, benevens een aanzienlijk publiek, woonden gisteren avond op het Groot Stedelijk Badhuis te Scheveningen de soirée dramatique bij, uitgevoerd door de artisten van den Konink. Franschen schouwburg alhier, welke soirée volkomen aan de verwachting heeft beantwoord. Meermalen werden er blijken van hooge tevredenheid over de uitvoering der verschillende stukken gegeven. De voorstelling bestond uit de comedie: *Quand on veut tuer son chien*, en de vaudeville: *Une allumette entre deux feux*. Ongetwijfeld zal de tweede voorstelling, die vrijdag aanstaande zal plaats hebben, niet minder druk worden bezocht.

— In de residentie bevindt zich thans Zr. Ms. commissaris in de provincie Noordbrabant, jonkh. *Bosch van Drakenstein*.

— Gisteren werd door het korps onderofficieren der dienstdoende schutterij alhier om prijzen naar de schijf geschoten en werden die behaald, de eerste prijs, een zilveren cigarenkoker, door den sergeant *J. W. Steenhouwer*, met 28, en de tweede prijs, een zilveren leeuwenkop met granaat en ketting, door den sergeant *J. P. Kelder* met 27 punten, beiden behoorende tot het 1ste bataillon. Hoewel het weder door den sterken wind niet zeer gunstig voor deze oefening was, bleek het genoegzaam, dat dit korps in het in het vuur exerceren zeer wel bedreven is, en de onderofficieren met juistheid hunne schoten in de schijf wisten aan te brengen.

ROTTERDAM den 19 augustus.

Bij Zr. Ms. besluit van den 17 dezer worden de vice-admiraal *H. Ferguson*, directeur en kommandant der Marine te Vlissingen, de schout bij nacht *W. J. Jolly*, directeur en kommandant der Marine te Willemsoord, de kapitein ter zee *F. W. Freudenberg*, directeur en kommandant der Marine te Hellevoetsluis, en de kapit. ter zee *B. G. Escher*, inspecteur en adviseur voor het personeel en materieel der zeemagt, met den laatsten october aanstaande eervol van genoemde betrekkingen ontheven, onder dankzegging voor hunne als zoodanig bewezen diensten; met bepaling, dat, met voorschreven tijdstip, de kapitein ter zee *Freudenberg* tevens eervol wordt ontslagen van het bevel over het wachtschip te Hellevoetsluis; — wordende voorts, bij voormeld besluit, met den 1 november aanstaande, aan den schout bij nacht *D. Bijl de Vroe* opgedragen de betrekking van directeur en kommandant der Marine te Willemsoord, aan den schout bij nacht *A. J. de Smit van den Broecke* die van directeur en kommandant der Marine te Vlissingen, en aan den voornoemden kapitein ter zee *B. G. Escher* die van directeur en kommandant der Marine te Hellevoetsluis, met bepaling, dat laatstgemelde hoofdofficier tevens het bevel zal voeren over het wachtschip aldaar.

Z. M. heeft aan *J. J. Cambier*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeenten Everdingen en Hagestein, en tot burgemeester dier gemeenten benoemd *M. A. Sloot*, onder toekenning van eervol ontslag als burgemeester der gemeenten Ameide en Tienhoven.

Bij Koninklijke besluiten is goedgevonden, aan eene commissie uit de Staten van Zuidholland, belast met het onderzoek van 103 ontwerpen van bijzondere reglementen voor polders, magtiging te verleenen om na de geslotene zomervergadering der Staten hare werkzaamheden voort te zetten; — is de bij besluit van 8 mei jl. gedane benoeming van *M. Wijchert* tot eden luit. bij de dienst-

doende schutterij te Groningen, op diens verzoek, ingetrokken en buiten effect gesteld; — is ingewilligd het verzoek van de ontvangers der directe belastingen en accijnsen *C. C. W. van Riemsdijk*, te Zaandijk c. a., en *A. Roelans*, te Naarden c. a., om onderling van standplaats te mogen verwisselen.

Z. M. heeft het ridderkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw toegekend aan de verdienstelijke Belgische schilders *Slingeneijer* en *Madou*, alsmede aan den bekwamen bouwkundige, den heer *Suys*.

Uit een door het Departement van Finantien openbaar gemaakt overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de zeven eerste maanden dezes jaars blijkt, dat die middelen hebben bedragen *f* 31,344,274. 45, tegen *f* 30,723,750. 98½ in de zeven eerste maanden van 1856, te weten:

	1857.	1856.
Directe belastingen	*f* 10,267,383. 76.	*f* 10,364,900. 34.
In- en uitg. regten en scheepvaartregten	- 2,477,658. 91.	- 2,419,374. 54.
Accijnsen	- 9,823,438. 52½.	- 8,995,908. 35.
Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken..	- 167,122. 56.	- 160,956. 63½.
Indirecte belastingen	- 7,330,455. 23½.	- 7,552,336. 40½.
Posterijen	- 1,003,126. 46.	- 956,119. 21½.
Staats loterij	- 275,089. 00.	- 274,155. 50.
	f 31,344,274. 45.	*f* 30,723,750. 98½.

De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, dat de rentebetaling op het grootboek der 3 pcts. nationale schuld zal geschieden in het locaal van het grootboek der nationale schuld, gevestigd te Amsterdam, over het halfjaar verschijnende primo september 1857, van dingsdag den 1 tot en met vrijdag den 11den dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren op alle werkdagen (met uitzondering van den zaturdag), van maandag 14 september tot en met 15 januarij 1858.

Uitslag der gisteren in het hoofdkiesdistrict Leyden gehouden verkiezing voor een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van den heer mr. *G. Groen van Prinsterer*.

Ingekomen 1515 stembiljetten. Van onwaarde 17. Getal geldige stemmen 1498. Volstrekte meerderheid 750.

De heer mr. *N. Olivier*, wethouder te Leyden, erlangde 490 stemmen; de heer mr. *R. J. Schimmelpenninck*, lid van den Gemeenteraad van Amsterdam, 466; de heer mr. *J. J. Teding van Berkhout*, wethouder te Amsterdam, 416; de heer mr. *A. Jongkindt Coninck*, lid der Provinciale Staten van Zuidholland, 92, terwijl de overige stemmen waren verdeeld.

Niemand de volstrekte meerderheid verkregen hebbende, zal er eene overstemming moeten plaats hebben tusschen de twee heeren, die de meeste stemmen op zich vereenigd hebben, zijnde de heeren mr. *N. Olivier* en mr. *R. J. Schimmelpenninck*.

REDEVOERING, *uitgesproken door den heer* **van Rijckevorsel**, *bij de behandeling in de* **Eerste Kamer der Staten-Generaal** van het **wetsontwerp tot regeling van het Lager Onderwijs.**

Toen ik in het jaar 1848 bij de behandeling van art. 194 der Grondwet in de Tweede Kamer der Staten Generaal sprak over het lager onderwijs, beschouwde ik de wet, die ons thans bezig houdt, als eene zaak die eerlang tot stand zou komen en dacht ik niet dat eerst 9 jaren later, na zoo vele vergeefsche pogingen, een ontwerp op dat punt aan de beoordeeling der Eerste Kamer zou worden onderworpen.

Dit langdurig uitstel is zeer te betreuren. Men heeft, ter tegemoetkoming aan den aandrang van hen, die eene eenzijdige uitvoering van art. 194 der Grondwet verlangden, de vrijheid van het bijzonder onderwijs bevorderd, verder dan de bestaande en nog kracht van wet hebbende verordeningen mijns erachtens toelaten, zonder dat de waarborgen, bij dat zelfde artikel in het openbaar onderwijs verleend, werden toegepast. Zij, die eene eenzijdige toepassing verlangden, waren daarmede nog niet tevreden en klaagden over onwettigen tegenstand bij de oprigting van bijzondere scholen.

In de verwachting dat spoedig eene wet, het geheele onderwerp regelende, tot stand zou komen, is hier en daar de ijver van hen, die geroepen waren toezigt te houden, verflaauwd, is Nederland met het lager onderwijs niet voor — misschien zelfs achteruit gegaan. Ware het noodig deze uitspraak te staven, ik zou, onder anderen, kunnen wijzen op de sedert jaren in sommige schooldistricten vacant gebleven plaatsen, niet alleen van bijzondere, maar ook van openbare scholen, ja zelfs van de hoofdonderwijzersplaats der lagere school te Maastricht.

Bij de groote belangstelling, welke ik steeds voor het onderwijs der jeugd en voor hare opvoeders koesterde en die mij nog bezielt, verblijde ik mij dat Nederland eindelijk van eene voor de ontwikkeling van het onderwijs zoo schadelijke onzekerheid verlost zal worden, de betreurenswaardige spanning, bij de Natie ontstaan, zal ophouden, en zoo vele andere noodzakelijke punten van wetgeving behandeld zullen kunnen worden.

Ik verheug mij dat in het wetsontwerp, zoo als het nu ter onzer beoordeeling is gekomen, het stelsel van gemeenschappelijk openbaar onderwijs, bruikbaar voor allen, *streng* is gehandhaafd; dat daarbij op het voetspoor der verordeningen van 1806, de wil des wetgevers wordt uitgesproken, dat het moet strekken tot ontwikkeling van de verstandelijke vermogens der kinderen en tot aankweeking van alle maatschappelijke en Christelijke deugden. Ik heb de overtuiging dat dit kan en moet geschieden met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, zonder dat deze woorden eene ijdele klank of de scholen godsdienstloos worden.

Eene andere regeling der zaak beschouw ik strijdig met het voorschrift der Grondwet, strijdig met den vrij algemeenen wensch dat het openbaar onderwijs eendragt, Christelijke liefde en verdraagzaamheid onder de zonen van het gemeenschappelijk Vaderland bevordere.

Afzonderlijke openbare scholen of door het Rijk gesubsidieerde bijzondere scholen, naar de verschillende gezindheden ingerigt, strijden met de scheiding van Kerk en Staat, die in Nederland, tot waarborg der godsdienstige vrijheid, zoo gelukkig is tot stand gebragt.

Geheel instemmende met het tegenwoordig hoofdbeginsel der wet zal ik daarover niet uitwijden en in geene herhaling komen van hetgeen in een tal geschriften en adressen, ook van deskundigen, door vele redenaars in de andere en ook heden in deze Kamer, op eene overtuigende wijze is betoogd. Voorzeker is de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij de eindstemming de tolk geweest der overgroote meerderheid van het denkend gedeelte des Nederlandschen Volks.

Keur ik deze bepalingen goed, ik heb bezwaren tegen andere, grootendeels ten gevolge der laatste wijzigingen in de andere Kamer. Gedeeltelijk kan, zoo ik hoop, nog eenigermate aan dat bezwaar bij de uitvoering der wet te gemoet worden gekomen. Het kan daarom van eenig nut zijn de voornaamste bedenkingen kortelijk te ontwikkelen.

Mijn eerste en grootste bezwaar is de bepaling van art. 70, waarbij een termijn van 3 jaren is toegestaan voor het in werking brengen der voornaamste voorschriften betrekkelijk het openbaar onderwijs. Ik deel ten volle in de geuite vrees, dat men op de meeste plaatsen dien kostbaren tijd ongebruikt zal laten voorbijgaan, en ook in de meening dat dat uitstel tot één jaar had moeten beperkt worden. Misschien ware het nog beter geweest de *geheele* invoering der wet eenige maanden later te stellen.

Wat zal nu gebeuren? Het bijzonder onderwijs zal met den 1sten januarij 1858 geheel vrij zijn. Ieder onderwijzer, die aan het hoofd eener school verlangt te staan, zal trachten daartoe te geraken. Velen zullen daarin worden ondersteund door hen, die sectenscholen, immers scholen welke eene bijzondere godsdienstige rigting hebben, verlangen. Men zal zijn blootgesteld aan verschillende nadeelen van het vrije bijzonder onderwijs, zonder dat de waarborgen, door het openbaar onderwijs bij de Grondwet verleend, nog genoegzaam aanwezig zijn. Het kwaad zal niet alleen tijdelijk, maar ten deele blijvend zijn, zoo men indirect datgene mogt verkrijgen, wat men bij art. 16 en 23 niet door de wet heeft kunnen bekomen.

Is het niet te vreezen dat de gemeentebesturen, welke zich bezwaard achten door de uitgaven die eene behoorlijke regeling van het openbaar onderwijs vorderen, en, lettende op de vele bijzondere scholen, achterlijk zullen blijven in het daarstellen van *voldoende* inrigtingen voor het openbaar onderwijs? Gaan zij eindelijk daartoe over dan zal dit nadeelig werken op het lot der bijzondere onderwijzers, omdat hun getal meer toegenomen zal zijn dan bij eene *gelijktijdige* daarstelling der vereischte openbare scholen het geval zou geweest zijn.

Wil men deze klippen zoo veel mogelijk vermijden, dan zal reeds dadelijk en voortdurend door de Regering, door Gedeputeerde Staten en door gemeentebesturen al het mogelijke aangewend dienen te worden om de regeling van genoegzame openbare scholen voor alle klassen der maatschappij te bespoedigen.

Ik eerbiedig geheel de in de Grondwet uitgesproken vrijheid van het bijzonder onderwijs, en dat die bij de wet ten volle toegepast is beschouw ik als eene pligtmatige naleving van het grondwettelijk voorschrift; maar ik durf mij niet vleijen dat de keuze der ouders bij het plaatsen hunner kinderen steeds de beste zal zijn. Ik vrees dat het volgen van eene uitsluitende godsdienstige rigting, het bezigen van eenige schelklinkende woorden zelfs, en een laag schoolgeld niet zelden meer aanbeveling zullen zijn dan opvoedkundige bekwaamheid van den onderwijzer, gelijk dit nu reeds het geval is. Ik herhaal daarom den vurigen wensch dat de verschillende daarbij betrokkene autoriteiten mogen waken voor de regten van den Staat en voor het welzijn van het opkomend geslacht, door te zorgen dat de termijn van 3 jaren niet vruchteloos verstrijke, ja zoo veel mogelijk worde ingekrompen en dat zoo spoedig doenlijk allerwege voldoend lager openbaar onderwijs worde gegeven.

Ik stem het toe: eene behoorlijke, gemoedelijke, doeltreffende uitvoering der wet zal voor de gemeenten, niet alleen ten platten lande, maar ook voor de aanzienlijkste, belangrijke geldelijke bezwaren opleveren; doch ik kan mij ook geen onderwerp denken hetwelk meer dan dit verdient dat de meer of min gegoede ingezetenen zich offers getroosten. Goed onderwijs is het krachtigst middel om het pauperisme te bestrijden, rust, welvaart en zedelijkheid in het Vaderland te bevorderen.

Het schoolgaan der kinderen voor allen verpligtend te maken of wel eene schoolgeldpligtigheid in te voeren is aan zoo vele zwarigheden verbonden dat ik het goed keur dat dit niet in de wet is opgenomen.

Evenmin zou ik het, in verband met het bijzonder onderwijs, doenlijk achten het openbaar onderwijs aan alle standen kosteloos te verstrekken, al bestonden daartegen ook geene finantiële bezwaren; maar wenschelijk is het dat het schoolgeld voor de mindere standen der maatschappij, die niet onder de geheel vrijgestelden zullen behooren, zeer matig worde gesteld, opdat de ouders niet worden afgeschrikt hunne kinderen goed onderwijs te laten genieten.

Zullen de openbare scholen aan het doel beantwoorden, dan moeten de lokalen voldoende, de onderwijzers in genoegzamen getale, geschikt en bekwaam zijn en zelven een behoorlijk bestaan hebben.

Wat de lokalen betreft zoo doet het mij leed dat in de wet geen maximum voor de kinderen eener school, onder denzelfden onderwijzer staande, is bepaald. Wordt het getal te groot, zoo is hij hunnen onderwijzer niet meer, hij wordt administrateur. Het onderwijs moet daarbij lijden, en dit nog te meer als het getal der hulponderwijzers klein is. Te talrijke scholen onder één hoofd bederven ook de toekomst der hulponderwijzers en ontmoedigen jonge lieden om zich aan het ondankbaar vak te wijden.

Om het onderwijs steeds goed en geregeld te doen voortgaan en alle kinderen te gelijk nuttig bezig te houden, acht ook ik de verpligte hulp, voorgeschreven bij art. 18, niet geheel voldoende; hoe ligt kan daarenboven een gedeelte daarvan nog tijdelijk ontbreken. Bij de tusschenscholen te Rotterdam is het onderwijzend personeel grooter en worden daarenboven onderwijzers en kweekelingen nog bijgestaan door leerlingen der hoogste klasse, welke beurtelings de andere klassen bezig houden onder de leiding der onderwijzers en welke voor het verlies van een deel van hunnen eigen leertijd door h[et] ontvangen van afzonderlijke avondlessen schadeloos g[e]steld worden. Zoo worden tevens reeds aanvankeli[jk] de kweekelingen en toekomstige onderwijzers gevorm[d].

Ik betreur het nog meer dat het heilzaam voorschri[ft] van art. 19, door de bijvoeging van art. 20, zoo verzwa[kt] is. Een minimum van *f* 400 was toch waarlijk vo[or] eenen als hoofdonderwijzer fungerenden persoon niet t[e] veel. Het is zelfs voor vele gemeenten als te laag t[e] beschouwen. Wil men goed onderwijs — en wie verlangt dit niet? dan moet men den onderwijzersstand verheffen en den man, aan wien zulke gewigtige belangen zijn toevertrouwd, niet van datgeen onthouden wat h[ij] voor zich en zijn gezin behoeft. Ik beaam geheel het geen door de Regering deswege in antwoord op o[p] verslag gezegd is. Hartelijk wensch ik dan ook dat d[e] gemeentebesturen dit zullen inzien en dat de toepassin[g] van art. 20, alsmede die van het laatste lid van art. 5[...] onder de zeldzaamheden zal behooren.

(Het vervolg in een volgend N.°)

— Van Hellevoetsluis wordt den 18 dezer geschreven: Gisteren avond heeft voor het zeegat alhier een treffend ongeluk plaats gehad. Eene loodsboot is in aanzeiling gekomen met een Hannoversch kofschip, waardoor laatstgemelde is gezonken. Bij dit ongeval zijn verdronken de stuurman en de zeeloods van deze gemeente *C. A. Neef*, de laatste nalatende eene hoog zwangere weduwe met zes kinderen. De kapitein en twee man van het kofschip zijn door voornoemde loodsboot gered.

— In de ll. zondag te Amsterdam gehouden algemeene vergadering van feestgedeputeerden werd de liedertafel van Arnhem en Rotterdam respectivelijk aangeboden het volgende zangersfeest in die steden te houden. Daar echter door beiden om verschillende oorzaken daarvoor werd bedankt, was eene nieuwe stemming noodig, waarbij Arnhem werd aangewezen. De liedertafel dier stad nam daarin thans genoegen voor het geval dat de Stedelijke Regering aldaar hare medewerking niet zou weigeren en het ontworpen groote muziekfeest der Maatschappij van toonkunst aldaar niet zou plaats hebben. Worden deze zwarigheden niet overwonnen, dan zal het 4de zangersfeest het volgende jaar niet plaats hebben. Gelukt dit echter wel, dan is de eerste zaturdag in augustus daartoe aangewezen. Tot feestdirecteuren zijn gekozen de heeren *C. R. Marx* te Arnhem en *Richard Hol*, te Amsterdam.

— Laatstl. vrijdag zijn in de gemeente Tegelen, bij Maastricht, vijf huizen afgebrand; de brand is ontstaan bij den graanhandelaar *Pubben*. Men heeft van den inboedel weinig kunnen redden, en twee koeijen en een varken zouden daarbij omgekomen zijn.

— Uit Apeldoorn wordt gemeld dat de marktgenooten over de aan te leggen grindwegen gehoord zijn en er geene hinderpalen bestaan, zoodat Z. M. alsnu tegen het wintersaizoen aan een aantal arbeiders werk zal verschaffen, door eene aardebaan te doen leggen van het aardhuis naar het Uddelermeer, ter lengte van omstreeks 700, en van daar naar den steenweg bij Garderen ad 400 ellen. Beide deze wegen komen in verbinding met het Kamp, hetwelk dat van Zeyst het volgend jaar zal vervangen. De eigenaren der heidegronden tusschen Garderen en het Uddelermeer zijn reeds gehoord, om in erfpacht af te staan eene hoeveelheid van dien grond tot het aanleggen van het kamp en het daarbij behoorende exercitieveld. Ook zegt men dat Z. M. in die nabijheid, het Oude Hof genaamd, een klein paleis wil doen bouwen.

— De droogmaling van den polder de Koekoek te Kampen vordert zeer goed; nog slechts eenige weinige duimen water moeten worden uitgemalen en de bodem zal droog zijn.

— Uit Staphorst wordt gemeld dat de erfgenamen van de rijke nalatenschap van *Teyler van der Hulst* te Haarlem over de drie provincien Overijssel, Friesland en Groningen verspreid zijn, ten getale van ongeveer 200 personen, onder welke sommigen in zeer bekrompene omstandigheden verkeeren. Elke provincie heeft thans een volmagt te Haarlem, ondersteund door een zaakwaarnemer. Men is van gevoelen dat de erfenis wel los komt. Er zou een voorstel gedaan zijn te vergenoegen voor 18 ton.

— Van den 8 tot en met den 14 dezer zijn 35 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven en 21 door die ziekte aangetaste runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 6003.

— Op de eergisteren te Groningen gehouden paardenmarkt was de aanvoer tamelijk, maar de kwaliteit slecht; over het geheel was er niet veel handel; de prijzen der beste van *f* 300 tot *f* 400, die der werkpaarden van *f* 150 tot *f* 250.

— Ll. vrijdag ontstond brand in de schuur der behuizing van *H. Boompaal* te Termunterzijl, provincie Groningen. Door de buitengewone droogte en den sterken wind verspreidden de vlammen zich zoo snel dat aan geen blusschen te denken viel, en de bewoners nauwelijks den tijd hadden in aller ijl het brandende gebouw te ontvlugten, zoodat men nagenoeg niets heeft kunnen bergen.

— De heer *A. Stille*, directeur van de zang-afdeeling der Koninklijke harmonie, ll. maandag avond te Maastricht terugkeerende van Amsterdam, alwaar hij den hem toegekenden gouden eerepenning, als componist van de muziek voor het zangstuk *Neêrlands Taal*, bij het derde Nederlandsche nationaal zangersfeest, ontvangen had, werd bij zijne aankomst door het muziekkorps dier harmonie aan het station van den spoorweg, buiten St. Maartenspoort, afgehaald en in feestelijken optogt naar het lokaal der societeit vergezeld. Daar werd de bekroonde, in bijzijn van een groot getal leden van het gezelschap, door den heer burgemeester geluk gewenscht, en met een algemeen hoera begroet, terwijl hem een aantal bouquetten werden aangeboden en ter zijner eere door een lid van de societeit een zeer fraai Fransch vers werd uitgesproken.

— De waterhoogte te Arnhem was den 18 dezer 1,11 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 18 dezer 6 voet 3 duim Keulsch peil (6 voet 3 duim Rijnlandsch).

— Het *Handelsblad* berigt dat het aan dr. *T. J. Halbertsma*, vroeger kweekeling der Leydsche Hoogeschool, gelukt is toegang te verkrijgen tot de klooster-bibliotheek van het Escurial, nabij Madrid, alwaar eene groote verzameling Grieksche en Romeinsche handschriften bewaard wordt.

waarvan de waarde nog onbekend is. Dr. *Halbertsma* houdt zich onledig met het nazien der Grieksche handschriften en brengt dagelijks 5 uren, den tijd die hem is toegestaan, in de boekerij door, zoodat hij met de schatten dier verzameling goed bekend zal worden. Men mag verwachten dat hij de uitkomsten van zijn onderzoek openbaar zal maken.

— In de kerk te Waterloo bevinden zich gedenkteekenen, opgerigt voor de nagedachtenis van eenige Engelsche en Hollandsche officieren, die op het slagveld hun leven hebben verloren. De Britsche Regering heeft eene som van 25,000 francs overgemaakt, om aan die gedenkteekenen de noodige herstellingen te doen verrigten en de kerk tevens te vergrooten. De Nederlandsche Regering heeft tot hetzelfde doel eene bijdrage gestort.

— Zr. Ms. schoener ATALANTE is ll. zaturdag van Cromarty naar Inverness vertrokken.

Ingezonden Stukken.

Zoowel als men het kwade afkeurt moet men ook het goede erkennen. Wie zal dan niet het loffelijk streven der Regering van Rotterdam toejuichen om aan de Ingezetenen zooveel mogelijk genoegens en gemakken te verschaffen, getuigen daarvan onder meer niet de Nieuwe Wandeling en het Park.

Het heeft echter voor het gevoel iets onaangenaams dat eene weldaad, door bijkomende omstandigheden, niet in hare geheele uitgestrektheid kan genoten worden, dit is althans het geval met de Nieuwe Wandeling, want hoe lief die ook is aangelegd en hoe aangenaam er dus het toeven zijn zou, is dat echter voor het grootste gedeelte van het schoone saizoen bijna eene onmogelijkheid, door de wolken van stof die hoofdzakelijk door het rijden veroorzaakt worden. Indien dus het doorrijden niet belet wordt of een andere afdoende maatregel genomen om het opvliegen van het stof te voorkomen, kan waarlijk die wandeling tot niets anders dienen dan tot een rijweg, en wordt daardoor dan ook het goede doel gemist dat men met den aanleg beoogde. Eene inspectie in loco op verschillende tijden van den dag en bij verschillend waaijen van den wind zal het nuttelooze van den aanleg van zulk eene wandeling doen inzien.

En waarlijk het is voor ons Rotterdammers veel waard dat wij in het bezit blijven van eenige buitenwandelingen, want de ondervinding leert helaas! dat waar dit in en onmiddellijk om de Stad maar eenigzins kan plaats hebben (nu waarschijnlijk weêr op het Turfmarktje) de boomen zoo veel mogelijk worden opgeruimd, hetzij dan omdat zij hinderlijk zijn, niet deugen voor de gezondheid, kunnen omvallen, zullen dood gaan (zoo als de boomen aan de Singels, die reeds eenige jaren geleden om laatstgenoemde reden bijna waren gerooid geworden), of wel omdat er bij dezen of genen eene zekere antipathie tegen boomen bestaat. A.

Correspondentie.

De inzender van het artikel over de Agenten van politie heeft ons niet wèl begrepen, daar het onze bedoeling niet was zijn naam publiek te maken; zijn naam moest ons alleen tot waarborg strekken van de waarheid van het gebeurde. Wil de inzender zich dus ook bij ons niet bekend maken, dan kan zijn artikel niet worden opgenomen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 19 Augustus.

OVERLEDEN: C. Mulder, vrouw van C. Groeneweg, 42 j. — J. Rademaker, z., 4 m. — J. van der Ben, d., 2 m. — J. van Klaveren, z., 3 m. — G. H. Koenemann, man van M. C. Sepmeijer, 57 j.

BEVALLEN: A. C. Hubens, geb. van Loghem, d. — P. Brouwer, geb. van Egmond, d. — H. W. Karreman, geb. van Smaalen, z. — D. de Jong, geb. van der Leck, z. — J. Koorenman, geb. van Polanen, z. — A. van den Brule, geb. Maas, z. — J. Muusz, geb. Rietvoort, z. — F. A. Timmerman, geb. Ceelekink, z. — W. J. Berkhout, geb. Janssen, z. — M. Petersen, geb. Marshall, z.

GEHUWD: A. van Dantzich, jm., 24 j., met M. van Lee, jd., 28 j. — R. van der Valk, jm., 24 j., met N. Visser, jd., 28 j. — K. Stoorvogel, jm., 25 j., met E. Wittebol, jd., 24 j. — P. C. Theys, jm., 32 j., met A. Fröbe, jd., 26 j. — J. C. Takke, jm., 28 j., met D. van Duyvenbode, wed. S. Kapteyn, 42 j. — H. van Utrecht, jm., 32 j., met M. van den Berg, jd., 22 j. — J. Kroonen, jm., 34 j., met W. J. Batenburg, jd., 22 j. — D. Lussenburg, jm., 25 j., met G. Verheul, jd., 30 j. — J. A. Overman, jm., 34 j., met C. Versluys, jd., 36 j. — J. de Haan, wedr., 40 j., met J. Loef, jd., 27 j. — W. Malais, jm., 23 j., met J. B. van der Venne, jd., 23 j. — P. J. de Haas, jm., 34 j., met A. W. Buytendijk, jd., 31 j. — A. Braacx, jm., 21 j., met J. C. M. van der Hof, jd., 24 j. — W. van der Gaauw, jm., 26 j, met J. Langeveld, jd., 26 j. — A. H. Rashorn, wedr., 54 j., met W. van Wassenaar, wed. D. Keegel, 49 j. — A. Egeter, jm., 48 j., met M. C. van Hoogstraten, jd., 41 j. — R. Vermeulen, jm., 21 j., met R. A. Spanjersberg, jd., 23 j. — W. Smit, jm., 36 j., met A. C. Pieterson, wed. H. Janse, 41 j. — J. van Oosterhout, jm., 23 j., met C. van Lis, jd., 27 j. — G. Couvret, jm., 52 j., met J. E. Rensing, jd., 34 j. — L. Klets, jm., 29 j., met M. Bouwer, jd., 27 j.

233ste Staats-Loterij.

Prijzen van ƒ 100 en daarboven.

Derde Klasse, 3de Lijst: N.° 923 ƒ 25,000; N.° 1471 en 1540 ieder ƒ 1500; N.° 9283, 13786 en 19066 ƒ 400; N.° 9427, 10532, 12520 en 13035 ieder ƒ 200; N.° 7427 en 18429 ieder ƒ 100.

Al degenen, welke tot nog toe verzuimd hebben hunne aanspraak op Vrijstelling van de dienst der Schutterij te bewijzen, worden bij deze ten ernstigste aangemaand om zulks alsnog binnen den tijd van acht dagen te doen ter Gemeente-Secretarie alhier (afd. Militaire Zaken); zullende, bij gebreke van dien, tot de waarneming der dienst worden gedesigneerd.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPINGEN,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Woensdag den 19 Augustus:

Een Huis, Bovenwoning en Erve, aan de Kruiskade, wijk 14, n.° 572. Niet geveild.

Twee Huizen, Tuin, Schuur en Erven, aan den Goudschen Singel, op den hoek der Jodenlaan, wijk 13, ns. 812 en 813. In trekgeld ƒ 10,300.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 19 augustus. Gearriveerd *Baraklas*, Hove, en *Reyna*, de Jonge, beiden v. Riga; *John Wray*, Catt, en *Useful*, Drake, beiden v. Newcastle; *Ocean Bride*, Arnold, en *Petrel*, Henry, beiden v. Middlesbro'; *Epimachus*, de Boer, van Koningsbergen; *Lucretia*, Bragt, v. Libau; *Border Chieftain*, Green, van Hartlepool; *Hertha*, Dade, van Limpias; *Sperwer*, Buiten, v. Tromsoe; *Fleiss*, Voss, en *Speculation*, Schacht, beiden van Archangel. — Vertrokken *Admiraal Ver-Huell* (st.) naar Havre, en *Earl of Auckland* (st.) n. Londen; de wind N. ten W. — N.

BRIELLE 19 aug. Gearriv. *London* (st.) v. Harwich; *Bordeaux*, Ouwehand, van Riga; *Marianne*, Doyen, v. Archangel, en *Lapwing*, Stacey, v. Shields. — Vertrokken *Norfolk* (st.) naar Goole; *Bordeaux* (st.) naar Havre; *Moselle* (st.) naar Londen; *Seahorse* (st.) naar Hull, en *Anna* (st.) naar Bergen; de wind N. — N. ten O.

MAASSLUIS 19 aug. (N.) Gearriveerd *Three Brothers*, Hopkins, v. Rochester.

BROUWERSHAVEN 19 aug. Gisteren avond gearriveerd *Patriot*, Boshett, van Sunderland n. Dordrecht. — Heden storing op de telegrafische lijn.

ZIERIKZEE 17 aug. (N. W.) Gearriveerd *Hendrika Alberdina*, Pruim, van Archangel naar Rotterdam.

TEXEL 18 aug. Gearriveerd *Juno*, Chevalier, Java; *Adler*, Gärdes, Baltimore; *Stad Enschedé*, Niggebrugge, Dundee; *Sarah Ellen*, Gibson, en *Coadjutor*, Dupear, beiden Newcastle; *Old Rapp*, Dixon, *Emily & Mary*, Wanless, *Gemini*, Pyle, en *Superior*, Enens, alle vier Sunderland; *Ostsee*, Kröning, *Heinrich III*, Ehlers, en *Mentor*, Endro, alle drie Archangel; *Freya*, Schlytter, Nerva; *Berenice* (st.), Koningsbergen; *Jonge Paul* (st.), Lubeck; *Alma*, Lund, Christiania; *Tvende Brödre*, Lorentzen, *Cito*, Gullichsen, en *David Faye*, Knudsen, alle drie Drammen; gisteren nog *Hendrik*, Plukker, Liverpool; *Triglaff*, Haack, Archangel; *Eneste Söstre*, Gjersoe, Frederikstad. — Vertrokken *Fox*, King, Yarmouth.

TEXEL 19 aug. Vertrokken *Holland*, B. Auffmorth, n. Batavia (was gisteren met schade aan de groote ra uit zee teruggekomen). — Voor den wal *Elisabeth & Jacoba*, J. G. Lucas, van Akyab.

VLIE 17 aug. (N. O.) Gearriveerd niets; gisteren nog *Maria*, Tent, Elbing; *Abeldina*, Olthoff, en *Jacoba*, Teensma, beiden Dantzig; *Elise*, Bünger, Lubeck; *Stoomvaart* (st.), Hamburg; vroeger nog *Eendragt*, de Boer, *Fossina Siers*, Bolten, *Apollos*, Dik, en *Hendrika Geziena*, Kwint, alle vier St. Petersburg; *Maria Beerta*, Roosjes, *Sophie*, Johannesen, en *Adeline*, Ulrichsen, alle drie Riga; *Frau Martha*, de Vries, Dantzig; *Helena*, van der Wal, *Sandvigen*, Pedersen, en *Hendrika*, Boswijk, alle drie Frederikstad. — Vertrokken niets; gisteren nog *Verwachting*, Ruiten, Schotland; *Stad Steenwijk*, Helmers, Memel; *Twee Vrienden*, Berg, Frederikstad; vroeger nog *Haabet*, Christensen, Hartlepool; *Paul Fredrik*, Hansen, en *Enigheden*, Amundsen, beiden Frederikstad; *Celeritas*, Sörensen, Drammen; *Amsterdam* (st.), Hamburg.

ZOLTKAMP. Gearriveerd 16 aug. *Grietje Huisman*, Kuiper, Nerva; *Sjoukina*, de Jonge, Koningsbergen; *Jantje Elkema*, Eilts, Dantzig; — 17 dito *Agina Undina*, Brouwer, en *Vertrouwen*, Dekker, beiden v. Koningsbergen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

VERA-CRUZ 7 julij *Joseph*, van der Heyde, Antwerpen.

CURAÇAO 15 junij *Zeester*, Zoetelief, Amsterdam (is 26 dito naar Porto Cabello gezeild).

SURINAME 11 julij *Hermanus Izaak*, Braunstahl, Amsterdam; — 14 dito *Maracaïbo*, Gijsberts, Rotterdam, — 15 *Mina*, Cupido, Amsterdam; — 17 *Zwanette*, Jonker, Hamburg; — 19 *Triton*, Duinker, Amsterdam.

NEW-YORK 31 julij *Iffland*, Hencke, Rotterdam.

NAPELS 12 aug. *Oceaan*, van Duffelen, Rotterdam.

MESSINA 4 aug. *Eltje Berg*, Post, Palermo.

PALERMO 12 aug. *Immacolata*, Lauro, Licata naar Rotterdam (zou lek zijn).

GENUA 13 aug. *Louisa Christina*, Harmsen, Amsterdam.

PORTHALIGUEN 7 aug. *Petite Leocadie*, Guichard, Camillas, en 8 dito *Leopold*, Lebars, St. Vincent de la Barquera beiden n. Rott.

MILFORD 16 aug. *Prudence*, Thomas, Liverpool n. Rotterdam, met verlies van grooten mast.

JERSEY 14 aug. *Fanny*, Richards, *Mystery*, Ingleby, beiden Rott.

Bij FALMOUTH 15 aug. *Factorij*, Janzen, Batavia n. Rotterdam (alles wel a. b.); *Paulus*, Molema, Rio-Grande (is n. Havre gezeild).

PLYMOUTH 15 aug. *Sarah*, Bate, Rotterdam.

Bij GOUDSTAART 15 aug. *Epaminondas*, Brandt, New-York naar Rott.; — 16 dito *Verwisseling*, Boon, Venetië naar Amst.

Bij WIGHT 14 aug. *Zwaan*, van Hemert, van Londen n. Batavia.

Ter reede van SEAFORD 17 aug. *Caroline Daly*, Parker, Swansea naar Dordrecht.

Bij de SINGELS 15 augustus *Doctrina & Amicitia*, Haagsma, Gothenburg naar Melbourne.

Bij DEAL 15 augustus *Rotterdam* (st.), naar Marseille, en *Lillies*, Bell, naar Liverpool, beiden van Rotterdam.

LONDEN 15 augustus *van Dijken van Langwijk*, Wienke Aalborg; — 17 dito *Alida Ikina*, Scholtens, Gothenburg; *Hendrik Carel*, Nieboer, Lubeck; *Gezina*, Panjer, Elbing; *Courier*, Kruithoff, Rotterdam, *Hillechina*, Fijn, *Magdalena*, Buining, *Jonkvrouw Maria*, Menses, en *Egberdina Anna*, Schuring, alle vier v. Nerva; *Egmond aan Zee*, Gouda, Alkmaar; *Jacoba Johanna*, de Groot, St. Petersburg; *Stad Workum*, Srenders, Workum.

GOOLE 15 aug. *Lady Elizabeth*, Hodgson, Rotterdam.

HARTLEPOOL 16 aug. *Lauritz*, Christensen, Rott.; *Ariel*, Sharp, Dordrecht.

SHIELDS 15 aug. *Gesina*, van Klooster, Groningen; *Mary Reynolds*, Ellis, Rotterdam.

ALLOA 14 aug. *Ariel*, Grout, Rotterdam.

WICK 13 aug. *Twee Broeders*, Sterrenberg, Rotterdam.

CHARLESTOWN 13 aug. *Stadt Meppen*, Schleinhege, Amst.

HAMBURG 15 aug. *Vrouw Margaretha*, Dost, en *Goede Verwachting*, Mulder, beiden Zwolle.

CUXHAVEN 16 aug. *Marbs*, Wilder, en *Laurentine*, Ertaud, beiden Rotterdam.

BREMERHAVEN 16 augustus *Johanna Wilhelmina*, Klockgeter, Amsterdam; *Goede Verwachting*, Kremer, en *Epargne*, Schimmel, beiden Dantzig; — 17 dito *Hoop*, Pott, Petersburg.

PILLAU 14 aug. *Rembrandt* (st.), de Haan, Amst.

KROONSTAD 9 aug. *Grietje*, Scholtens, Rotterdam; *Zeemeeuw*, Sikkema, Terranova.

In de SOND 15 aug. *Maria*, v. d. Star, Riga n. Hunte; *Orazio*, Cacace, Petersburg naar Amst.; *Gezina*, Pinksterboer, Nerva naar Hull; eene Ned. schoenerkof n.° 389; — 16 dito *Annechina*, de Jonge, Bremen naar de Oostzee; *Jonge Gerrit*, Hazewinkel, Riga n. Leith; *Johannes*, de Boer, Nerva naar Harlingen; *Maria Beerta*, Tap, ...

TONNINGEN 12 aug. *Sieberlina*, Jonker, Harlingen naar Stralsund; — 14 dito *Onderneming*, Top, Windau.

Vertrokken:

MACAO 12 junij *Kandanghauer*, Zeelt, Batavia.

SURINAME 10 julij *Jacoba*, van der Plas, 13 dito *Anna*, Schill, *Suriname*, Rijntjes, en *Stad Leeuwarden*, Stoffels, alle vier Amst.

LAGUAYRA 15 julij *Jacobus*, van Duyn, en 16 dito *Bernardus*, Puncke, beiden Hamburg.

IBRAILA 18 julij *Elisabeth Gravelaar*, Kok, Queenstown of Falm.

GENUA 8 aug. *Rhône* (st.), Rotterdam.

BELFAST 14 aug. *Vansittart*, Perriam, Rotterdam.

DUBLIN 15 aug. *Annegiena*, Dekker, Liverpool.

LIVERPOOL 15 augustus *Creole*, Howes, Schiedam; *Margaretha*, Korte, St. Petersburg; — 16 dito *J. M. Kemper*, Salm, Batavia.

RUNCORN 17 aug. *Koh-I-Noor*, Morris, Rotterdam.

SWANSEA 17 aug. *Undaunted*, Barber, Dordrecht.

CARDIFF 16 aug. *Themis*, Jonker, Amst.

GRAVESEND 15 augustus *Jacoba Carolina*, Snoek, Rio-Janeiro (is den 17den Deal gepasseerd).

SUNDERLAND 16 aug. *Sjoukje Alida*, Hazewinkel, St. Petersb.

SHIELDS 17 aug. *Sampson*, Dordrecht.

DUNDEE 17 aug. *Stad Almelo*, Pluym, Hartlepool.

HAMBURG 16 augustus *Catharina*, Hansen, Batavia.

TRAVEMUNDE 16 augustus *Tromp en de Ruiter*, Tromp, Noordzee.

WARNEMUNDE 13 augustus *Catharina*, Poppen, Rotterdam.

MEMEL 13 augustus *Jacobus*, van Deest, Engeland.

BOLDERAA 11 aug. *Christine Jacqueline*, Bosker, en *Zwaantje Elisabeth*, Jager, beiden Elseneur; — 13 dito *Tweelingen*, Poorta, Noorwegen; *Etiena*, de Jonge, en *Jufvrouw Hillegonda*, Giezen, beiden Elseneur.

NERVA 4 augustus *Zwaantina Hendrika*, de Boer, en 7 dito *Eendragt*, Bos, beiden Hull; — 8 *Enigheden*, Henrichsen, en *Tvende Söstre*, Bjönness, beiden Amsterdam.

KROONSTAD 10 aug. *Berendina*, Bossinga, Londen; *Fennegina*, Pulster, en *Geerdina*, Wijpkes, beiden Kopenhagen; *Jacoba Gezina*, de Groot, Elseneur; *Hendrika*, Lever, Schiedam.

Uitgeklaard:

NEW-YORK 3 augustus *J. Grosse*, Kruse, Rotterdam.

LONDEN 17 augustus *Catharina Frederika*, Smit, Rügenwalde.

ARCHANGEL 1 augustus *Catharina*, Knol, Groningen; *Old Peter*, Lauritsen, Dordrecht.

Gepraaid:

Den 27 mei, op 28 gr. 10 min. ZB. en 32 gr. WL., *Isaac da Costa*, M. Löschen, van Rotterdam naar Soerabaija, en *Krimpen aan de Lek*, W. Ouwehand, van Cardiff naar Batavia.

Den 10 junij, op 6 gr. 10 min. ZB. en 90 gr. 57 min. OL., de Ned. bark *Regina*, kapit. C. Ingerman, van Arracan n. Falmouth.

Den 26 junij, op 7 gr. 11 min. NB. en 26 gr. 31 min. WL., de Ned. barken *Helena*, en *Vice-Admiraal Gobius*, de laatste van Cardiff naar Singapore.

Den 26 junij, op 6 gr. 55 min. NB. en 23 gr. 16 min. WL., *Theodora Mechtelda*, D. Boelhouwer, van Bristol naar Singapore.

Den 27 junij, op 8 gr. 10 min. NB. en 27 gr. 15 min. WL., de bark *IJssel*, kapit. Evers qq., van Java naar Rotterdam.

Den 2 julij, op 9 gr. NB. en 24 gr. 34 min. WL., *Cornelia & Henriette*, van der Mey, van Cardiff naar Singapore.

Den 3 julij, op 9 gr. 46 min. NB. en 20 gr. 58 min. WL., *Bommelerwaard*, F. H. A. Loos, van Cardiff naar Bombay.

Den 4 julij, op 10 gr. 40 min. NB. en 20 gr. 48 min. WL., *Rijswijk*, Wessels, van Rotterdam naar Batavia.

Den 19 julij, op 6 gr. 18 min. NB. en 20 gr. 39 min. WL., *Zwaluw*, H. Uitermark, van Napels n. Batavia; alles wel aan boord.

Door de *Johanna*, kapit. van der Baan, van Ismael in het Kanaal: Den 29 julij, op 40 gr. NB. en 10 gr. WL., *Johannes Hermanus*, van Cadix naar Aalborg.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, SOERABAIJA en BANJOEWANGIE, Johanna Geertruida, P. Flens Jzn. — 9450 b. Koffij, 470 kranj. Suiker, 163 v. Noten, 15 k Cochenille, 884 bl. Tin, 2918 boss. Rotting NHM.

HULL, Seahorse, T. Sadler. — 489 bossen en 85 platen IJzer, E. S de Jonge.

BONESS, Clementine, W. Bantoft. — 51½ ton Kolen en 55 ton Gietijzer, C. L Roechling en Co.

St. PETERSBURG, Emilie Charlotte, G. C. Weberg. — 110 l. en 21 mud Rogge en 250 stuks Matten, M. en R. de Monchy.

St. PETERSBURG, Roelfina Gerardina, G. W. Lohman. — 83 l. en 27 mud Rogge en 40 Zakken, A. Ellerman.

St. PETERSBURG, Geziena, P. H. Koning. — 58 l. en 11 mud Rogge en 150 Matten, A. Struth en Co.

St. PETERSBURG, Karsina, J. H. Waterborg. — 48 l. en 12 mud Rogge en 50 stuks Matten, M. en R. de Monchy.

St. PETERSBURG, Renske Hooltes, D. H. Donema. — 65 l. en 27 mud Rogge, M. en R. de Monchy.

St. PETERSBURG, Christophoro Colombo, N. Maresca. — 121 l. en 20 mud Rogge en 500 Matten, Eltzbacher en Co.

RIGA, Jacobus Anthonie, H. H. T. Mellema. — 597 stuks Balken, J en A. van Vollenhoven.

KONINGSBERGEN, Hermanna, R. H. Veling. — 76½ l. Rogge en 170 Matten, Order.

Amsterdam.

BATAVIA, Juno, Chevalier. — 9254 b. Koffij, 578 kr. Suiker, 777 sch. Tin, 1471 b. Bindrotting, N. H. M.

PETERSBURG, Faedrenesminde, Hansen. — 830 tz. Rogge, Order.

PETERSBURG, Haren, Boer. — 1400 tz Rogge, Order.

PETERSBURG, Alida, Harding. — 1094 tz. Rogge, Wed. J. d'Arripe en Co.

PETERSBURG, Jacob Synes, Schut. — 987 tz. Rogge, Wed. J. d'Arripe en Co.

PETERSBURG, Annechien Bendix, Siersema. — 640 tz. Rogge, Order.

PETERSBURG, Orion, Braamhorst — 85 l. Rogge, Order.

KROONSTAD, Gurle, Gadd. — 1666 tz. Rogge, Order.

RIGA, Sophia, Johannesen. — 45 l. Lijnzaad, van Heukelom en Vollenhoven; 49 p. Koopm. en 1 partij Hennep, Order.

ULEABORG, Helena Maria, Walland. — 770/1, 90/2 ton Teer. Broms en Co.

MEMEL, Pillau, Wilson. — 4825 sch. Lijnzaad, 41 b. Hennep, Order.

DANTZIG, Ida Gesina, Egberts. — 1552 sch. Tarwe, van Lennep en Co.

DANTZIG, Barbara Jonker, Oltmans. — 47 l. Tarwe, Eltzbacher en Co.

BREMEN, Mercur, Cassens. — 29 l. Rogge, van Lennep en Co.

GLUCKSTAD, George V, Pieper. — 240 z. Raapzaad, W. en J. D. Lulofs; 640 z. Raapzaad, H. en D. Rahusen; 240 z. Raapzaad, Kiderlin en Frentz; 1158 z. Raapzaad, Order.

EMDEN, 2 Gebroeders, de Groot. — 24 l. Koolzaad, A. en F. Haerten.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, het Nederl. gekoperd Barkschip *Vier Gebroeders*, kapitein *C. J. Bunk*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer, Hudig en Blokhuyzen* en *W. Ruys* J. Dz.

KONINGSBERGEN, het Nederl. Schoenerschip *Delia*, kapitein *J. P. Huizing*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KOPENHAGEN, het Nederl. Brigantijnschip *Jan Visser*, kapitein *W. J. Driest*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Deensch Schoenerschip *Alart*, kapitein *M. Petersen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Deensch Schoenerschip *Ebenezer*, kapit. *H. A Petersen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Nederl. Schoenerschip *Tjetska*, kapitein *A. H. Doewes*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Nederlandsch Schip *Twee Gezusters*, kapit. *S H. Aiking*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 19 Augustus.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 144 ℔ Archangel ƒ 220 cont.; 142 ℔ Reval ƒ 240 6/w.; 143 ℔ Pernau ƒ 240 6/w.; 140 ℔ Reval ƒ 236 6/w. Gerst 126 ℔ Libau ƒ 228 cont., ƒ 230 6/w.; 128 ℔ Coursche ƒ 222 3/m.

MOUTWIJN	per Ned. vat zonder fust	ƒ 20. 50	zonder de belasting.
JENEVER	» » » » »	- 26.	
AMST. PROEF	» » » » »	- 27. 25	
SPOELING		- 1. 00	per ketel.

AMSTERDAM den 19 Augustus.

GRANEN. Poolsche Tarwe tot ruim vorige prijzen aan cons.: 130 ℔ witb. Pools. ƒ 390; 127, 128 ℔ dito ƒ 375, ƒ 380; 126 ℔ dito ƒ 376; 125, 127 ℔ bonte dito ƒ 355, ƒ 370. Gedroogde Rogge iets hooger, ongedroogde flaauw: 117 ℔ O. Archangel ƒ 197 122, 123 ℔ Pruis. ƒ 212, ƒ 215 Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad dadelijk en op het Najaar prijshoudend, Voorjaar £ ½ hooger; Buikslotorham ƒ 15. 30; Polder ƒ 13; Holst. £ 70 a £ 73 Meckelenburger Rubs £ 76, Holst. dito £ 75; Rubs op 9 v. in Sept. £ 80½ op 9 v. Olie te leveren in Sept. £ 81½; in Oct. £ 82 in April £ 83½. Raapolie prijshoudend, op 6/w. ƒ 48½, vlieg. ƒ 47½, 1 Sept. ƒ 47½ a ƒ 47; 1 Oct. ƒ 47¼ a ⅜; 1 Nov. ƒ 47⅜ a ½; 1 Dec. ƒ 47⅝ a ¾; 1 Mei ƒ 47¾. Lijnolie vast, 1 Sept. ƒ 41½ a ¾, 1 Oct. ƒ 42 a ¼, 1 Nov. ƒ 42¼ a ½; 1 Dec. ƒ 42¾ a ƒ 43. Hennepolie op 6/w. ƒ 51; vlieg. ƒ 49½. Raapkoeken per 1040 st. ƒ 90 a ƒ 95. Lijnkoeken per 104 st. ƒ 11 a ƒ 14. Tegen Vrijdag in veiling aangeslagen ca. 100 last, 104/105 ℔ Koningsb. Lijnzaad.

GRONINGEN den 18 Augustus.

GRANEN enz. Van Koolzaad was heden ruim 800 last ter veil, waaronder ten naastenbij 150 last van Oostfriesch aangevoerd. De houders hielden bij den aanvang meestal op ruim de vorige prijzen en zijn ook weer enkele knappe Ommelander en Oostfriessche partijen tot ƒ 14. 75 a ƒ 15 verkocht, doch zoodra het bleek dat de vraag minder algemeen was, hielden de koopers zich wat terug en is toen bedongen voor het puikste Ommelander en Oostfriessche ƒ 14. 50 a ƒ 14. 65, voor het beste Oldammer ƒ 14. 10 a ƒ 14. 30 en de overige soorten van ƒ 12. 75 a ƒ 14 naar deugd, tot welke drukkende prijzen ruim de helft van het geveilde verkocht zal zijn. In Tarwe is weer bijna niet omgegaan: 120 a 123 ℔ Ommel. Roode ƒ 8. 40, ƒ 8. 60 a ƒ 9. 20, ƒ 9. 40 120 a 123 ℔ Oldamm. dito ƒ 8. 20, ƒ 8. 40 a ƒ 9, ƒ 9. 20. Rogge ook zeer weinig gevraagd, de enkele klusjes die van Nieuwe werden aangeboden zijn aan gebruikers verkocht: 113 a 116 ℔ Inl. ƒ 5. 95 a ƒ 6. 55; 120 a 123 ℔ Nieuwe ƒ 7. 15 a ƒ 7. 65. Boekweit weer 20 c. lager afgegeven; van Grijze Zand werd intusschen maar weinig aangeboden: 110 a 113 ℔ Grijze Zand ƒ 5. 40 a ƒ 5. 90; 113 ℔ Zwarte dito ƒ 5. 75. Nieuwe Winter-Gerst weinig ter markt en heeft zoowel aan pelders als ter verzending 20 c. meer opgebragt, ook van Nieuwe Knobbe waren enkele knappe partijtjes ter veil: 99 a 103 ℔ Nieuwe Winter ƒ 5. 95 a ƒ 6. 35; 107 a 110 ℔ Nieuwe Knobbe ƒ 5. 90 a ƒ 6. 30. In Haver tot nagenoeg de vorige prijzen weer weinig omgegaan. 78 a 85 ℔ Dikke Brouw ƒ 4. 40 a ƒ 4. 80, 68 a 72 ℔ Witte Voer ƒ 3. 70 a ƒ 3. 90, en 72 a 75 ℔ Zwarte dito ƒ 3. 80 a ƒ 4. Paardenboonen waren bijna niet ter veil, de nominale notering is nog van de beste soort ƒ 7. 50 a ƒ 8. Gort tot vorige prijzen iets meer in omgegaan, Grove ƒ 9. a ƒ 9. 25. Puik ƒ 9. 50 a ƒ 10 en Parel per 100 Ned. ℔ ƒ 12. 50 a ƒ 17, enkel iets meer. Raapolie ƒ 46½ a ƒ 46½. Lijnolie ƒ 45. Raapkoeken ƒ 95. Lijnkoeken ƒ 13½.

Beursberigten.

MADRID den 18 Augustus.

Spanje 1¼ pc. 26¼; dito Binnenl. 3 pc. 39.

PARIJS den 19 Augustus.

Frankrijk 3 pc. 67. 10. Spanje 1¼ pc. 25⅛; dito Binnenl. 3 pc. 37⅞.

LONDEN den 19 Augustus.

De Geconsolideerden 3 pc. 91¼ a ⅜. Spanje 1¼ pc. 25 a ¼. dito 3 pc. 40 a ½. Mexico 3 pc. 22½ a ¾. Peru 4½ pc. 81½ a 82½; dito Engelsche 57 a 58.

WEENEN den 19 Augustus

Nationale Metall. 5 pc. 84¾; Metalliek 5 pc. 82¼. Wissel Londen *f* 10. 11. Zilver *f* 5¼.

ANTWERPEN den 19 Augustus.

Spanje 1¼ pc. 24⅝; dito Binnenl. 3 pc. 37⅝. Metalliek 5 pc. 79¼.

AMSTERDAM den 19 Augustus.

			Laagste koers.	Hoogste koers	Geblev. koers
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	63 5/16	63⅜	63 5/16
» dito dito	3	»	76⅝	76 11/16	
» dito dito	4	»	96 9/16		
» Amort.-Syndicaat	3½	»			
» Handel-Maatschappij	4½	»	155	155¼	155¼
» O. I. Leening	4	»	95½	95 9/16	95 9/16
» Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
» Rijn-Spoorweg	4½	»			
» Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
BELGIE, Cert. bij *Rothschild.*	2½	»	52 9/16		
FRANKR., Certificaten	3	»			
SPANJE, Buitenlandsche	1¼	»	25¼	25 3/16	25¼
» dito	3	»	43		
» Binnenl. a *f* 6000	3	»	37⅝		
» Amortisable Schuld			5 15/16		
» Bewijzen van Coupons			6	6 1/16	
PORTUG., Oblig.	3	»	45⅞	45 15/16	45⅞
» dito 1856	3	»	45¾	45 13/16	45¾
» Uitgest.					
RUSLAND, Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	105⅜		
» dito dito 1828/29	5	»			
» Cert. dito 1831/33	5	»			
» dito dito 1840	4	»	87½	87⅞	87½
» dito bij *Stieglitz*	4	»	86¾	87	86¾
» dito » dito Nieuwe	5	»	100½	100 9/16	
» dito » dito 1855 dito	5	»	101⅜	101⅜	101½
» dito te Londen	4½	»			
» Certific. van Assign.	6	»	66⅞		
» Inschr. dito	6	»			
POLEN, Aand. 1835, *fl.* 500		*f*			
» Obligatien	4	pCt.	80⅞		
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.*	5	»			
» dito dito	4	»			
» dito Metall. Oude	5	»	75 11/16	75 13/16	75 11/16
» d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87⅜		
» dito Nation. Metalliek	5	»	77⅝	77¾	77 11/16
» dito Metalliek	2½	»	39 5/16	39⅜	
» Weener Aand. fl. 250	4	» *f*			
BRAZILIE, 1824, £ 100	5	»	99 3/16		
EQUADOR, £ 100	1	»	14 7/16		
» Onbepaalde	1	»	13 13/16		
VENEZ., Oblig.	4½	»	31	31⅛	
» Uitgest.	2	»			
GRENADA, Oblig.	3½	»	21⅜	21 7/16	
» Uitgestelde			6 1/16		
MEXICO, Oblig.	3	»	21⅜	21 7/16	
» dito, Onbepaalde	3	»			
ILLINOIS,	7	»	93¼		

Pruissen, Aand. 3½ pc. 209½. Oostenrijk, Aand. fl. 250, 1854, 4 pc. *f* 318. Brazilie, 1839, £ 100, 98¼; idem 1843 98⅜. Peru. 1854, 4½ pc., 78¼. Griekenland, Oblig. 1825, 5 pc., 4 15/16.

Beleening 4 pc Prolongatie 4 pc. Disconto 4½ pc.

Heden was in Hollandsche fondsen weinig handel of variatie, van vreemde waren Russische 5 pcts. bij *Stieglitz* en 4 pc's., bij vrij levendigen handel, gedrukt; Oostenrijksche prijshoudend, Spaansche iets vaster.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63 5/16. Spanje 1¼ pc. 25¼; dito Binnenl. 3 pc. 37⅝. Oostenrijk Metalliek, 5 pc. 75 11/16.

ROTTERDAM den 19 Augustus.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	63 7/16		
» » »	4	»	96⅜		
SPANJE, Oblig. 3 pCt. nu	1¼	»	25 1/16		
» Binnenlandsche a 6/m	3	»	37 9/16		
» Cert. Coupons			6	6 1/32	
PORTUGAL, Oblig. te Londen 1856	3	»	45½	45⅝	45½
RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1798/1816	5	»	105⅝		
» » » 1828/1829.	5	»	103⅜	103¾	103⅜
» » » *Stieglitz* 1854	5	»	100 7/16		
» » » 1855	5	»	101¼		
OOSTENRIJK, Oblig. in Metalliek.	2½	»	39⅜		
» Nationale	5	»	77⅜		
» Aand. van fl. 250 1854	*f*		319		

Certificaten Spaansche Coupons werden hooger verhandeld. Russische 1854 en 1855 en Portugesche fondsen minder in prijs.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 19 Augustus.

Van VERWHOUT zijn heden afgedaan circa 230 ton Domingo Campêchehout, benevens circa 136 ton Maracaibo Geelhout, tot geheim gebleven prijs.

AMSTERDAM den 19 Augustus.

HUIDEN. Heden werden bij inschrijving tot geheime doch ferme prijzen afgedaan 847 Samarang Koe-, 478 Batavia en 550 Samarang Buffelhuiden.

LONDEN den 17 Augustus.

KOFFIJ meer gevraagd. — THEE kalm tot 14½ d. — SUIKER onveranderd. — RIJST flaauw. — LIJNOLIE 37½/. — IJZER tot 69/ te koop. — TIN. Banca 145/. — TALK kalm, disp. 65/, op Dec. 60/3.

GRAANMARKT. Nieuwe binnenlandsche Tarwe 2/ a 3/ per quarter hooger verkocht dan vorigen maandag en oude 2/ per quarter hooger; voor buitenl. bestond mede goede vraag tot 1/ a 2/ per quarter hoogere prijzen. In Meel geene verandering, doch wel iets williger stemming. Gerst gezocht en hooger in prijs. Boonen bragten vorigen prijs op en Erwten als voren. Haver gesouteneerd, doch door den ruimen aanvoer van Russische hadden de koopers meer keus. Lijnzaad weinig gezocht en lager en Klaverzaad voortdurend gevraagd. — Van den 10 tot den 15 dezer werden ingevoerd 4372 q. binnenl. en 18,886 q. buitenl. Tarwe, 285 q. binnenl. en 8061 q. buitenl. Gerst, 200 q. binnenl. en 70,257 q. buitenl. Haver en 1065 z. binnenl. en 260 z. en 150 v. buitenl. Meel.

VEEMARKT. De handel was heden vrij levendig tot over het algemeen iets hoogere prijzen. Ter markt waren 4136 Runderen en 24,600 Schapen en Lammeren. Van het Vasteland werden gedurende de vorige week aangevoerd 1001 Runderen, 597 Kalveren, 5803 Schapen en 557 Varkens.

LIVERPOOL den 15 Augustus.

KATOEN. De omzet bedroeg heden 7000 b. De markt is zeer vast.

Den 17 Augustus.

KATOEN. Tot onveranderde prijzen werden heden 7000 b. verkocht.

ANTWERPEN den 18 Augustus.

SUIKER. De markt blijft kalm en flaauw, 500 k. Havanna zijn in de tweede hand verkocht en 100/m. kil. Crushed C. & C. — GRANEN. Voor Inl. nieuwe Tarwe is de markt zeer vast en men betaalde *f* 13½ a *f* 14. Rogge integendeel flaauw en disp. Inl. tot *f* 7 9/16 a *f* 7½ te koop. Inl. Gerst gesouteneerd. — TALK vast, ca. 9000 kil. Inl., meest op levering, werden tot *f* 33½ verkocht.

HAMBURG den 17 Augustus.

KOFFIJ stil. — GRANEN. Tarwe met veel omgang 5/ hooger. Rogge onveranderd. — ZINK. 1000 ctr. disp. werden tot 19. 4 en 1000 ctr. per Oct./Nov. tot 19. 6 afgedaan. — RAAPOLIE disp. 29. 10, Oct. 29. 12 a 29. 10, Mei 28. 14.

NEW-YORK den 5 Augustus.

KATOEN. De prijzen zijn ¼ c. gestegen. Het deficit der aanvoeren bedraagt 579,000 b.

NEW-ORLEANS den 1 Augustus.

KATOEN. Middl. noteert men 15 c.

MOBILE den 1 Augustus.

KATOEN. Middling 15 c. Geweldige regen heeft den oogst in het zuiden zeer benadeeld.

Advertentien.

Getrouwd

G. COUVRET
en
J. E. RENSING.

Rotterdam
19 *Augustus* 1857.

ORGELBESPELING,
in de Zuiderkerk,
op VRIJDAG 21 AUGUSTUS 1857, ten half twee ure.

*** CURATOREN van het **Erasmiaansch Gymnasium** verzoeken de **JONGELINGEN**, die tot de **LESSEN** aan die Instelling, welke Dingsdag 1 September eerstkomende zullen worden **geopend**, verlangen te worden toegelaten, zich op ***Maandag den 31 Augustus*** eerstkomende, des voormiddags ten *negen* ure, te vervoegen aan het Gebouw van het Gymnasium (in te gaan door de Deur in de Broedersteeg), waar dan de Commissie tot het Examineren dier Jongelingen het van hen gevorderd Examen zal afnemen.

Curatoren voornoemd,
Rotterdam A. SCHADEE, *L. P.*
19 *Augustus* 1857. G. A. SCHNEITHER, *Secretaris.*

233ste
STAATS-LOTERIJ.

Heden is ten Kantore van

C. G. BOONENKAMP

Getrokken de KAPITALE PRIJS van

f 25,000, op N° 923.

Rotterdam 19 *Augustus* 1857.

Ten Kantore van

NATHANS & VAN WITSEN,

in DE ZWAAN,

waar in de afgeloopen **2de Klasse** is getrokken de PRIJS van

f 20,000, op N.° 7977,

is heden wederom getrokken de **PRIJS** van

f 25,000, op ⅕ Lot, N.° 923.

Rotterdam 19 *Augustus* 1857.

f 25,000, op N.° 923,

zijnde een **VIJFDE LOT**,
is heden getrokken ten Kantore van

S. M. WOLFSBERGEN,

Korte Hoogstraat alhier.

Rotterdam 19 *Augustus* 1857.

Tegen **1 November** wordt gevraagd eene **BEKWAME, ZINDELIJKE**

KEUKENMEID,

liefst van de Prot. Godsdienst en van goede Getuigen voorzien. Adres, in Persoon, Boompjes, wijk 1, n.° 47.

GENERAL
STEAM NAVIGATION COMPANY.
ROTTERDAM & LONDEN.

De *STOOMPAKETTEN* vertrekken met PASSAGIERS en GOEDEREN geregeld iederen *WOENSDAG en ZATURDAG.*

ZATURDAG 22 Augustus, 's namiddags 1 ure.
WOENSDAG 26 „ „ 1 „

Bovendien **WEKELIJKS**, *naar gelang van omstandigheden*, **EXTRA STOOMBOOTEN**, volkomen ingerigt tot het **LADEN** van ***GOEDEREN en VEE.***

W. SMITH & P. A. VAN ES,
Agenten.

Nederlandsche
HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

NAJAARS KOFFIJ-VEILINGEN van 1857.

TE ROTTERDAM OP MAANDAG 31 AUGUSTUS.

172,762 Balen en 88 Vaten **JAVA KOFFIJ**, liggende te *Rotterdam.*

17,566 Balen **JAVA DITO**, liggende te *Schiedam.*

TE AMSTERDAM OP DONDERDAG 3 SEPTEMBER.

306,487 Balen en 120 Vaten **JAVA KOFFIJ**, en
15,277 „ **PADANG KOFFIJ**,
liggende te *Amsterdam.*

21,525 Balen **JAVA DITO**, liggende te *Dordrecht.*

TE MIDDELBURG OP DINGSDAG 8 SEPTEMBER.

38,546 Balen **JAVA KOFFIJ**, liggende te *Middelburg.*

De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór hare gewone Voorjaars-Veilingen van **1858** geene andere Java en Sumatra Koffij dan de bovengemelde hoeveelheden aan de markt zal brengen, met uitzondering van beschadigde Koffij, waarvan de Verkoop noodzakelijk zal worden geacht.

De **Monsters** van de opgeslagen Koffij zullen op Vrijdag 7 Augustus aanstaande verkrijgbaar zijn.

Amsterdam, 11 *Augustus* 1857.

Openbare Verkooping.

De Notaris *WILLEM KLEY*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens, onder directie van VAN MARLE en DE SILLE, op Maandag den 24 Augustus 1857, op de gewone uren, in de Torenstraat, wijk 7, n.° 182, te Rotterdam, publiek te verkoopen: Diverse MEUBELEN, KLOK, PENDULE, SPIEGELS en andere HUISSIERADEN, BEDDEN met TOEBEHOOREN, eenige gemaakte LIJNWADEN, BOVEN- en ONDERKLEEDEREN, eenig PORSELEIN-, GLAS, VERLAKT- en KOPERWERK, benevens een WINKELOPSTAND, eenige DROOGERIJEN en KRUIDEN, WINKELKASTEN, TOONBANKEN, KISTEN, TONNEN, BUSSEN, BALANSEN, SCHALEN, GEWIGTEN enz.

Zaturdag te voren van 10 tot 5 ure te zien.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

kunnen door *Mannen* en *Vrouwen* en op elken leeftijd gerustelijk genomen worden; derzelver werking is zacht, maar bepaald en zeker. Daar zij in alle deelen des ligchaams doordringen zoo dienen zij ter wegneming van elke ziekte en bijzonder voor Lever- en Maagkwalen, Gal enz. Zij zuiveren volmaakt het ligchaam en derzelver uitwerksels in gevallen van aandrang van het Bloed naar het Hoofd en Borstkwalen kunnen niet genoeg worden gewaardeerd. Om kort te gaan, er zijn weinig ziekten en kwalen die, bij eenige volharding in het gebruik, haren weldadigen invloed kunnen weêrstaan.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **H. P. J. GILTAY**, Depôthouder te **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede in *Holloway's Etablissement* te **Londen, 244**, Strand, en te **New York, 80**, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

Openbare Vrijwillige Verkooping.

De Notaris ABRAM VAN RIJCKEVORSEL *W. Zoon*, residerende te Rotterdam, is voornemens op Donderdag den 3den September 1857, des namiddags ten 5 ure, in het Lokaal voor Openbare Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, te veilen en aan den hoogstbiedende of eerstmijnende te verkoopen:

De BUITENPLAATS,
genaamd VREDENHOF,

bestaande in eene kapitale, hechte, sterke **HEERENHUIZING**, hebbende een vrolijk Uitzigt en zijnde geheel ingerigt en gebruikt geweest voor ***Zomer- en Winterverblijf,*** waarin Zeven zeer nette **VERTREKKEN**, allen Behangen en meest allen Geplafonneerd en van Stookplaatsen voorzien, eene **Keuken** met een Bakoven, twee Gemetselde, Watervrije **Kelders**, groote **Droogzolder** en verdere **Commoditeiten en Offices**; mitsgaders ruim **KOETSHUIS, STALLING** voor 4 Paarden en **HOOIZOLDER**; voorts een allerfraaist aangelegden **TUIN**, waarin een aantal uitheemsche **Vruchtboomen** en eene allerzeldzaamst voorkomende en met de meeste zorg aangekweekte verzameling **Rozen** en andere **Bloemen, Planten en Gewassen**, uit *diverse Oorden*, alsmede zeer fraaije opgaande **Boomen**, en eene net aangelegde **BROEIJERIJ**, alles staande en gelegen in de nabijheid van Rotterdam, aan de zuidzijde van 's Gravenweg, nabij de Hoflaan, onder de gemeente Kralingen, in de Wijkverdeeling bekend E, n.° 119, en op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger der gemeente Kralingen voorkomende onder sectie B, n.s 1399 tot en met 1406, ter gezamenlijke inhoudsgrootte van 77 Roeden 87 Ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1857 tegen *f* 51. 45. Zijnde in eigen gebruik en te aanvaarden den 1sten October 1857.

Voorschreven Onroerend Goed zal kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten tien tot des namiddags ten vier ure, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe af te geven door voornoemden Notaris, ten wiens Kantore men zich tevens, ter bekoming van verdere informatien, kan vervoegen.

NIEUWE SCHOUWBURG
op de KRUISKADE.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN.
Directie: BREEDE & VALOIS.

DONDERDAG 20 AUGUSTUS 1857,
EENE TWEEDE VOORSTELLING VAN:

PAILLAS,

Drama in 5 bedrijven, naar het Fransch van *d'Ennery* en *Fournier*, door *B. L.* — De titelrol, door *Frédéric Lemaitre* gecreëerd en door **Victor Driessens** vervuld wordende, behoort tot de beste van *Driessens* repertoire, terwijl dit Stuk door hem gemonteerd is naar de mise en scène van het Théâtre de la Gaité te Parijs, waar dit Drama 140 achtereenvolgende malen is opgevoerd.

1ste bedrijf: *De intogt van* Paillas *en zijn Huisgezin.*
2de „ Paillas *als Huisvader.*
3de „ Paillas *op het gemaskerd bal.*
4de „ Paillas *als Ridder.*
5de „ *De Verzoening.*

In het 3de bedrijf: **POLKA DE BOHÊME**, Danse Comique par M.r *Zinck* en M.lle *Marchand.*

Aanvang precies ten Zeven ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Loge (1e Rang)...... *f* 1.99.	Parterre...... *f* 1.20.
Amphitheater (1e Rang) - 1.50	Galerij....... - 0.50.

Rotterdamsche Schouwburg.
DIRECTIE VAN A. PETERS.

DONDERDAG 20 AUGUSTUS 1857:

Eene Elfde Voorstelling van ***BEN LEIL***, **DE ZOON VAN DEN NACHT,** Drama in 5 Bedrijven en 8 Tafereelen, naar het Fransch van *Victor Séjour*, door den Heer *G. van Beek.* Het Gevecht en de Dansen gemonteerd door den Heer *W. G. Berkman*, Eersten Danser van den Amsterdamschen Schouwburg. Dansen door den Heer *W. G. Berkman*, Mad. *Beijerle*, en het Corps de Ballet van den Amsterdamschen Schouwburg.

Aanvang ten **half zeven ure.**

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.